

MỤC TIÊU

Chẩn đoán, thể lâm sàng – giải phẫu bệnh

Chỉ định và nguyên tắc điều trị

Các phương pháp điều trị

Khâu thủng kết hợp tiết trừ *H. pylori*

Kết quả các phương pháp điều trị

MỞ ĐẦU

Thủng DD-TT

biến chứng thường gặp
cấp cứu ngoại khoa

Thủng $\neq$ vết thương/chấn thương

Thủng loét và ung thư

điểm khác và giống nhau

CƠ SỞ ĐIỀU TRỊ THÙNG LOÉT DD-TT

CHẨN ĐOÁN THÙNG DD-TT

Đau bụng dữ dội và đột ngột

Bụng gồng cứng, ấn rất đau: cứng như gỗ

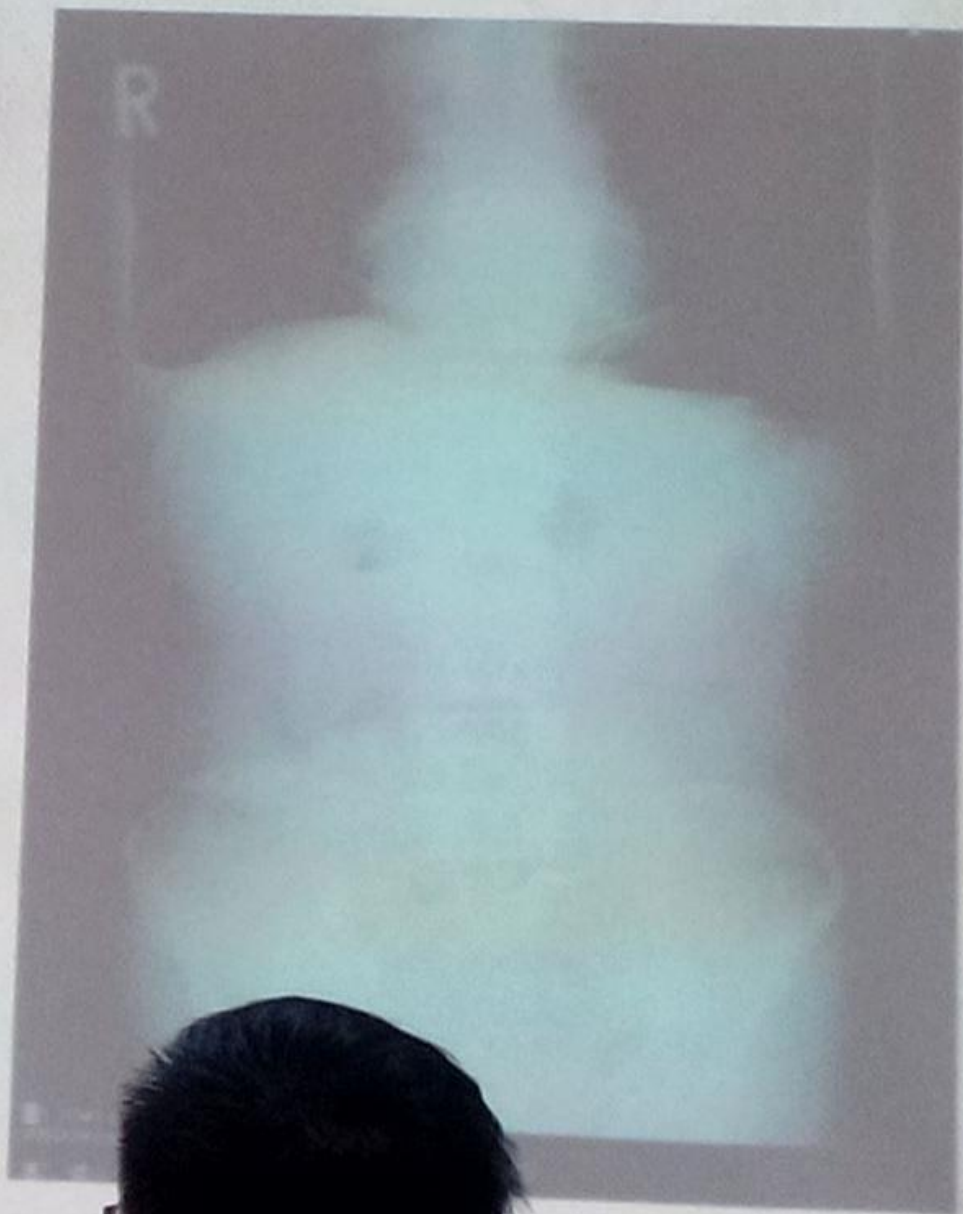
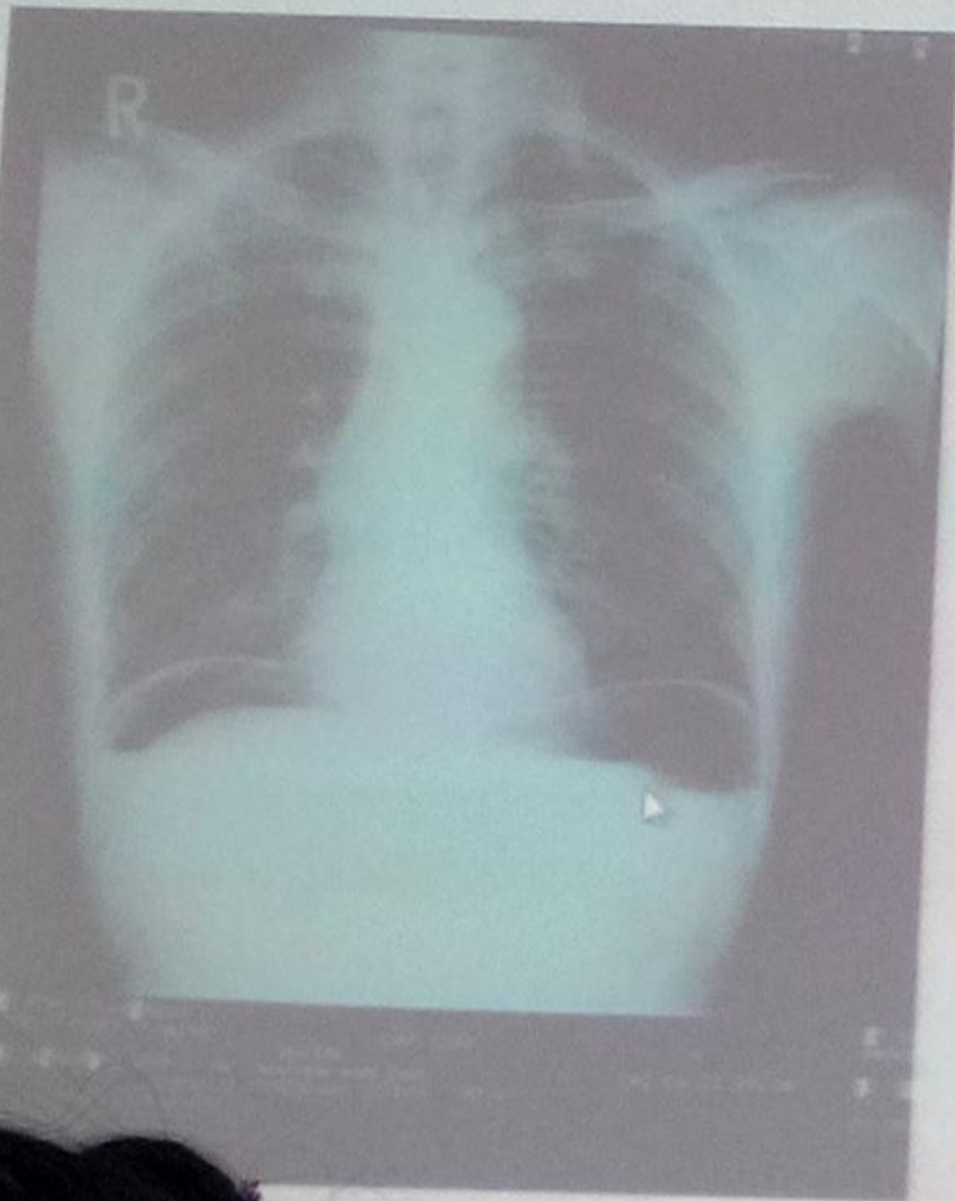
Tiến căn đau: 70 – 80% thùng do loét

Mất vùng đục trước gan

X quang thấy liềm hơi dưới hoành=> 80%

Không có liềm hơi không loại trừ chẩn đoán

X quang bụng không sửa soạn

CƠ SỞ ĐIỀU TRỊ THÚNG LOÉT DD-TT

THỂ LS VÀ GPB THÚNG LOÉT DD-TT

Lấn lặn với VRT hay VPM ruột thừa

Ổ loét ở mặt sau dạ dày => áp xe

Thủng bít

Thủng kèm HMOV

Thủng kèm chảy máu => loét đối nhau

Thủng ở BN già yếu hoặc nghiện ma túy

CHỈ ĐỊNH - NGUYÊN TẮC ĐIỀU TRỊ

Cấp cứu ngoại khoa => mổ cấp cứu

Chuẩn bị trước mổ

Chẩn đoán xác định => thuốc giảm đau

Hút dạ dày

Bồi phụ nước điện giải và dinh dưỡng

Kháng sinh trước mổ

PHƯƠNG PHÁP PHẪU THUẬT

Hai phương pháp chính

Triệt căn

cắt dạ dày

cắt TK X + khâu thủng

Khâu loét thủng

kể cả qua nội soi

PHẪU THUẬT TRIỆT CĂN

Cắt dạ dày cấp cứu : 1940 cắt dạ dày điều trị thủng

Ưu điểm: Điều trị biến chứng thủng + bệnh loét

Nhược điểm: tử vong cao, nhiều tai biến, biến chứng

Chỉ định

Thủng DD do K

Tốt nhất cắt dạ dày

Nếu khâu => mổ lại để cắt DD

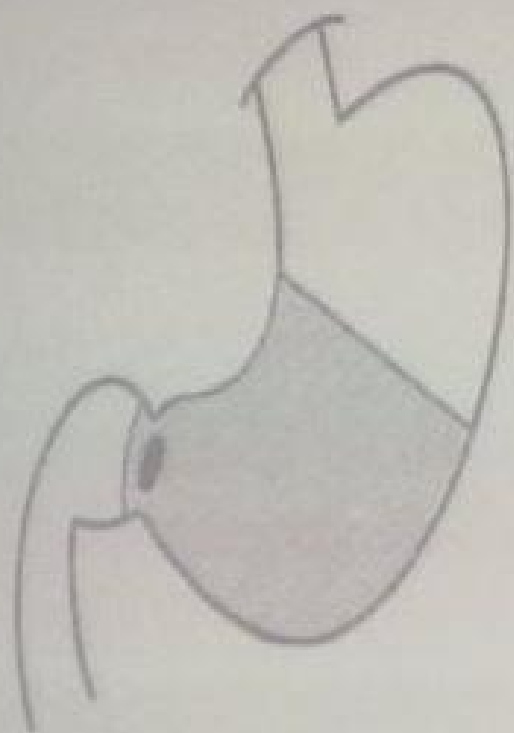
Newmann

Đối với loét thủng

Cắt dạ dày Thủng nghi ngờ K

Khâu thủng dạ dày => GPB: K

Cắt đoạn da dày lấy ổ loét

A

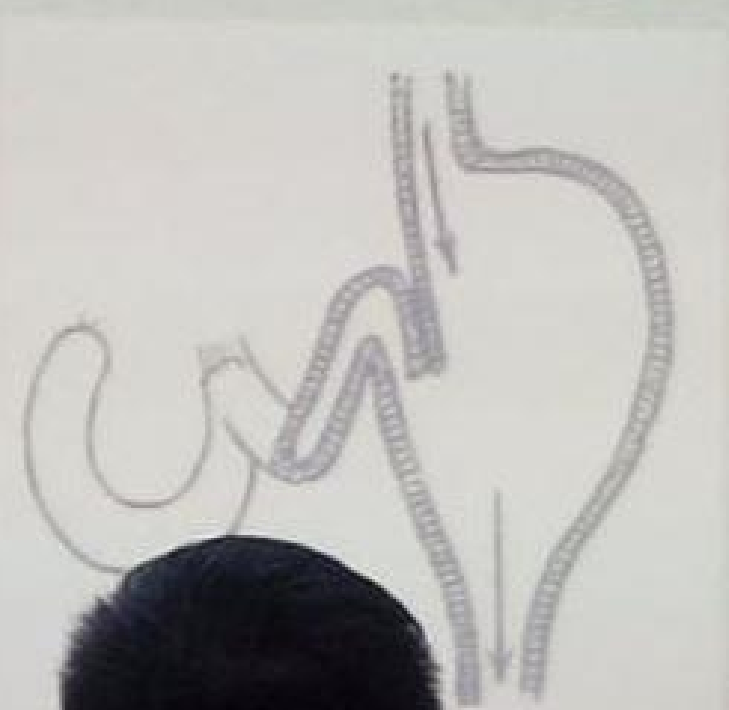
B

Nối vị tràng theo

A. Polya

B. Hofmeister- Finsterer

Billroth II

PHẪU THUẬT TRIỆT CĂN

Kết quả

- Đỗ Đức Văn, 2481 thùng do loét (1960-1990) => cắt DD 15%. Kết quả khá tốt 85%, trung bình 13%, xấu 2%, tử vong 1,3%
- Jordan 24,5 năm (1949-1973) => cắt DD 38,3%. Tử vong 2,14%, tái phát 6,9%
- McDonough, cắt DD 2,85%, tử vong 33,3%

Tóm lại

Thùng DD do K => tốt nhất cắt dạ dày

Thùng loét => chỉ định chặt chẽ, ít sử dụng

PHẪU THUẬT TRIỆT CĂN

Cắt TK X + khâu thủng ± dẫn lưu

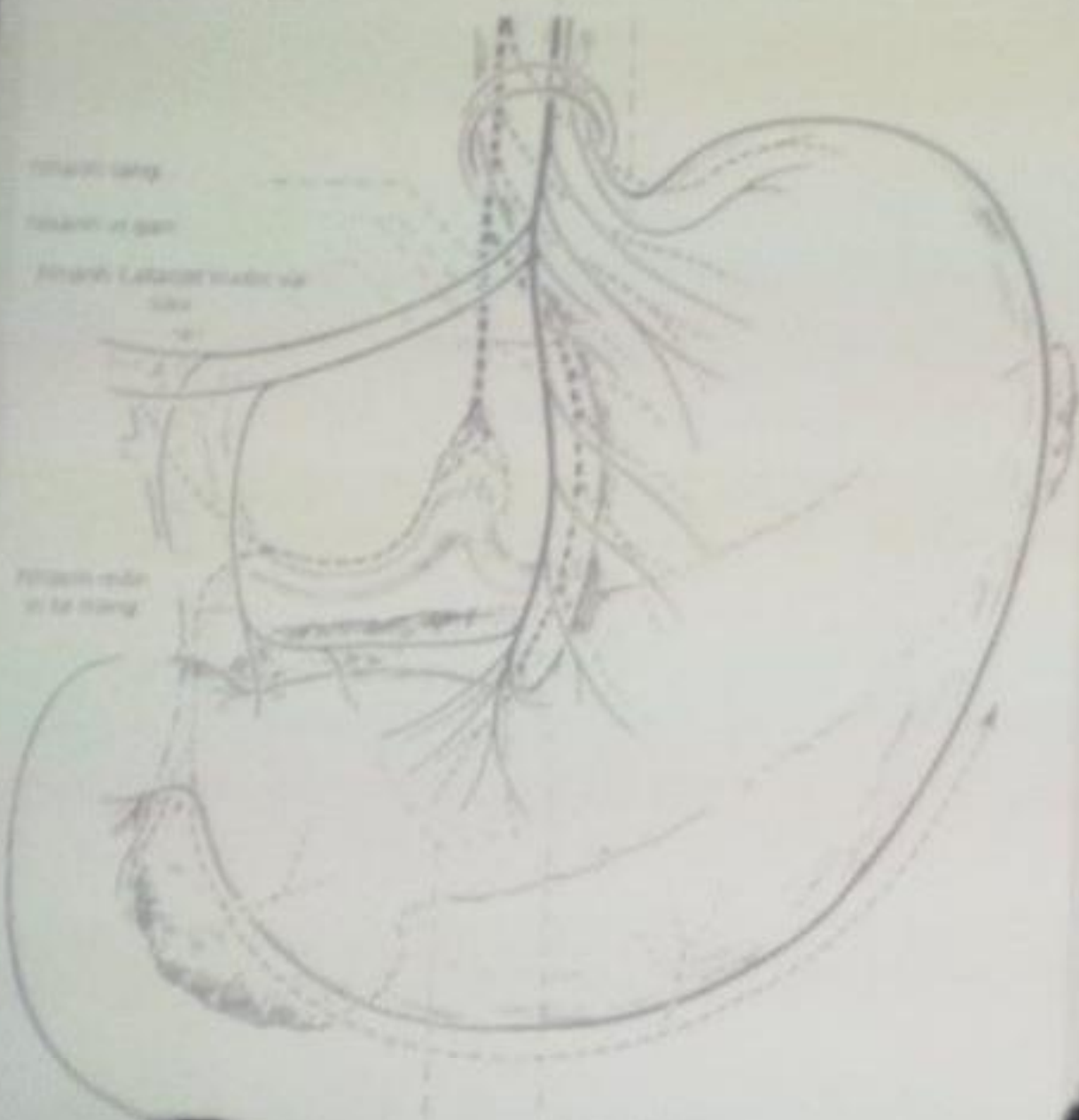
Phẫu thuật cắt TK X

PT Hill Baker: cắt tại thân TK X sau,
cắt chọn lọc cao TK X trước

Trình bày 1. Mục đích

Trình bày 2. Mục đích

Trình bày 3. Mục đích

Ưu điểm

Cắt TK X => điều trị biến chứng bệnh loét

Nhược điểm

Viêm trung thất

Chỉ định

Loét tá tràng, thủng loét TT

PHẪU THUẬT TRIỆT CĂN

Kết quả

- Cắt TK X + MRMV: ĐĐVân, tốt 83%-xấu 4,5%- TV 0%. Favre: tái phát 7,5-15%
- Cắt TK X CLC: ĐĐVân, tốt 82%-xấu 9%-TV 0%. Ahallat: tái phát 6,2%
- PT Taylor so với Hill Baker: ĐXHùng, tái phát 38%/10%. Mổ lại PT Taylor 47%

Tóm lại

Cắt TK X, không nặng như cắt DD
Chọn lọc BN, ít áp dụng ở nước ta

PHẪU THUẬT KHÂU THÙNG

Khâu thùng qua PTNS

Nhẹ nhàng, ít xâm hại. Thời gian ngắn, ít đau...

Đào tạo và trang bị mổ NS

Chỉ định Thùng loét TT > DD

Thùng trước 12giờ. Không HMOV

Kết quả

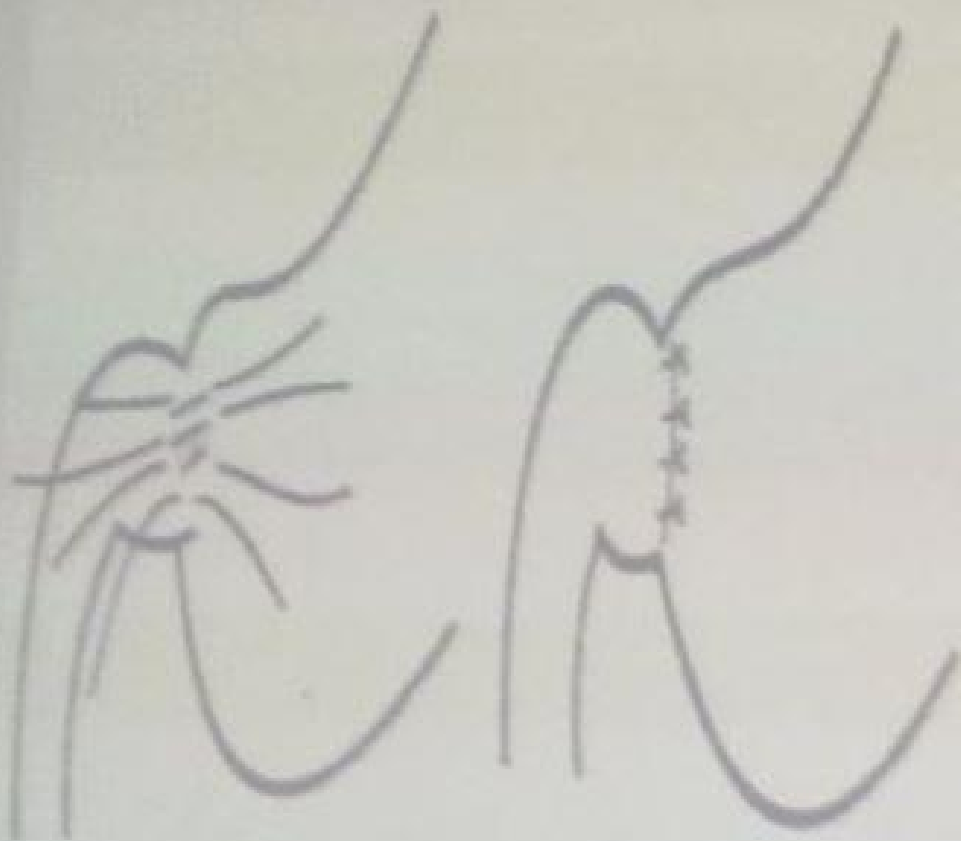
NADũng: 26TH, 2 chuyển mổ mở, 1 CM

Cardière: 10 cắt TK X, 23 khâu, 3 BC

Kafith: 1 khâu, 6 Taylor, 24 cắt TK X, 2 mổ lại

Naesgaard: 74TH, T V 20%

Tóm lại *Khâu thùng NS ít xâm hại, chỉ định chặt chẽ*

Khâu kín lỗ thông bằng đường khâu gấp

Khâu kín lỗ thông và nối vị tràng

PHẪU THUẬT KHÂU THÙNG

Khâu thùng qua PTNS

Nhẹ nhàng, ít xâm hại. Thời gian ngắn, ít đau...

Đào tạo và trang bị mổ NS

Chỉ định Thùng loét TT > DD

Thùng trước 12giờ. Không HMOV

Kết quả

NADŭng: 26TH, 2 chuyển mổ mở, 1 CM

Cardière: 10 cắt TK X, 23 khâu, 3 BC

Kafith: 1 khâu, 6 Taylor, 24 cắt TK X, 2 mổ lại

Naesgaard: 74TH, T V 20%

Tóm lại Khâu thùng NS ít xâm hại, chỉ định chặt chẽ

PHẪU THUẬT KHÂU THÙNG

Khâu thùng + điều trị kháng tiết

Sevvel => Ranitidine: tái phát 33% sau 6 tháng

Ng => Omeprazole: tái phát 38,1% sau 1 năm

Khâu thùng + tiết trừ *H. pylori* : *H. pylori* (+) 80-96,5%

Ưu điểm

Nhẹ nhàng, đơn giản

Điều trị ngoại khoa + nội khoa

Điều trị bệnh sinh

Lành sẹo nhanh, tái phát thấp

Nhược điểm

*Loét tái phát nếu tái nhiễm *H. pylori**

PHẪU THUẬT KHÂU THÙNG

Kết quả

Ng (2000): điều trị 4 thuốc, loét lành 82,4%, loét tái phát sau 1 năm 4,8%

Trần Thiện Trung (2000): điều trị OCA

Tiết trừ 95,3% Loét lành 92,5%

Loét tái phát sau > 1 năm 7,4%

Loét tái phát sau 5 năm 9,7%

Không BN nào phải mổ lại do bệnh loét

Tóm lại

Khâu thùng + tiết trừ H. pylori => hạn chế loét tái phát và can thiệp phẫu thuật lại

ĐIỀU TRỊ BẢO TỒN KHÔNG MỔ

Redwood 1870, Wangenstein 1935

hút dạ dày

Taylor 1946

hút DD liên tục + Kháng sinh
bồi phụ nước điện giải

Ở nước ta,

hút DD liên tục

sửa soạn trước mổ

Có thể cần nghiên cứu?

KẾT LUẬN

Thủng loét: nặng, thường gặp

Điều trị phẫu thuật

Phẫu thuật triệt căn cắt DD/Cắt TK X

hiện nay ít áp dụng

Khâu thủng(kể cả NS) điều trị biến chứng,
không chữa khỏi bệnh loét

Khâu thủng + tiết trừ *H.pylori*

chữa khỏi bệnh loét,
hạn chế loét tái phát
không mổ lại